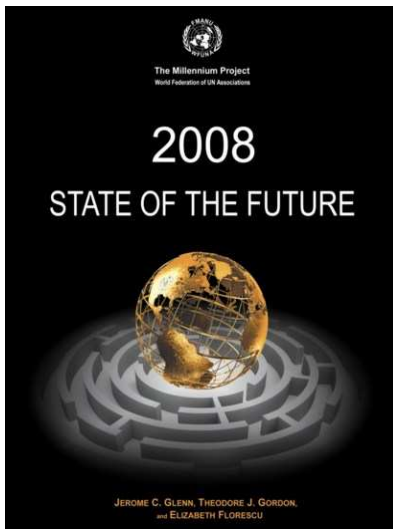

2008 State of the Future

by Jerome C. Glenn, Theodore J. Gordon, and Elizabeth Florescu

Executive Summary in Persian

Translated by: Alireza Hejazi

ما آینده را دیده‌ایم و شاید محکوم به فنا نباشیم

گزارش اخیر سازمان ملل دریافته است که حیات برای انسان‌ها در سراسر جهان رو به بهبود است، اما دولت‌ها نتوانسته‌اند از فرصت‌های پدید آمده در زمان‌های منحصر به فرد استفاده کنند.

نویسندگان: جفری لین و جانان اوون

مترجم: سید علیرضا حجازی

منبع: روزنامه‌ی ایندپیندنت، ۱۳ جولای ۲۰۰۸

بشریت در آستانه‌ی آینده‌ی صلح‌آمیز و نیک فرجام قرار داد و توانایی بی‌سابقه‌ای برای افزایش طول عمر و قدرت افراد عادی یافته است، اما احتمال دارد که این توانمندی‌ها را با نابرابری، خشونت و افول زیست محیطی از دست بدهد. دولت‌ها هنوز برای بهره‌برداری از این فرصت‌ها و مهار بلایا مجهز نشده‌اند.

گزارش بین‌المللی تازه‌ای که در ماه جاری میلادی منتشر خواهد شد و به تازگی روزنامه‌ی انگلیسی ایندپیندنت به آن دست یافته است، به این موارد اشاره داشته است. گزارش وضعیت آینده برای سال ۲۰۰۸ که از سوی سازمان‌هایی مانند یونسکو و ارتش ایالات متحده، بانک جهانی و بنیاد راکفلر پشتیبانی می‌شود، در قالب ۶۳۰۰ صفحه و با کمک ۲۵۰۰ کارشناس از سراسر جهان تهیه شده است.

هشدار اصلی این گزارش به تقویت اجتناب از فنا شدن و شور بدبختی اختصاص یافته است. این گزارش می‌گوید: «آینده برای بیشتر جهان بهتر خواهد بود، اما یک سری نقاط حساس می‌توانند چشم‌اندازهای جهانی را تغییر دهند.»

این گزارش ادامه می‌دهد: «اینک زمان منحصر به فردی در تاریخ است. تلفن همراه، اینترنت، تجارت بین‌الملل، ترجمه زبان و هواپیماهای جت بشریت به هم پیوسته‌ای را متولد کرده‌اند که می‌تواند راهبردهای بین‌المللی را ایجاد و پیاده‌سازی کند و چشم‌اندازهای خود را بهبود دهد. به شکل فزاینده‌ای روشن می‌شود که جهان برای رسیدگی به چالش‌های مشترک منابع کافی را

دارد. نسل ما نخستین نسلی است که ابزارهای بسیاری را برای شناخت جهان در اختیار دارد و می‌توان از آن‌ها برای شناسایی نظام‌های بهبود جهانی و کوشش برای ارتقای آن‌ها بهره‌برداری کند.»

نویسندگان این گزارش که از سوی پروژه هزاره‌ی فدراسیون جهانی مجامع ملل متحد تهیه شده است، در این گزارش یادآور می‌شود که چیزهایی بسیار دیگری رو به بهتر شدن نهاده‌اند. امید به زندگی و نرخ با سوادی در سراسر جهان رو به افزایش است و افزون بر این، نرخ مرگ و میر نوزادان و تعداد درگیری‌های مسلمانانه به سرعت رو به کاهش است. درآمد سرانه به شکل قدرتمندی رو به افزایش است تا حدی که می‌توان انتظار داشت فقر در سراسر جهان به غیر از آفریقا تا سال ۲۰۱۵ ریشه کن شود.

این گزارش می‌گوید: «حتا پیشرفت‌های بهتری در علوم، فناوری، آموزش، اقتصاد و مدیریت حاصل می‌شود و به نظر می‌رسد، این پیشرفت‌ها، جهان را به کارکرد بهتری نسبت به آن چه که امروز دارد، به پیش خواهد برد.»

برای مثال، پیشرفت‌های پزشکی امید به غلبه بر بیماری‌های ارثی، تنظیم درمان برای یکایک بیماران و حتا ساخت اندام‌های قابل تعویض در بدن را زنده ساخته‌اند. رایانه‌ها نیز در حال گسترش هستند و حتا به روستاهای کشورهای در حال توسعه نیز رسیده‌اند و به شکل چشمگیری قدرت فراهم سازی «هوش جمعی را برای دانش به هنگام جهت آگاه‌سازی تصمیم‌ها» افزایش می‌دهند.

گزارش یاد شده بیشترین علاقمندی را به اینترنت نشان داده است و در این خصوص می‌گوید: «اینترنتی قدرتمندترین ابزار برای جهانی سازی، گسترش دموکراسی، رشد اقتصادی و آموزش در جهان است که تاکنون در طول تاریخ بشر اختراع شده است.»

این گزارش می‌گوید: «اینترنت خود سازماندهی حول ایده‌آل‌های مشترک را امکان‌پذیر می‌سازد و مستقل از کنترل‌های نهادی متعارف بی‌توجه به اختلاف‌های ملیتی و زبانی است. بی‌عدالتی‌ها در بخش‌های مختلف جهان نگرانی هزاران یا میلیون‌ها نفر شده است و این امر موجب شده تا نظام‌های محلی، منطقه‌ای یا بین‌المللی حاکم برای یافتن راه‌حلی تحت فشار قرار گیرند.»

این قدرت اجتماعی غیر موازی نقش شهروندان در فرایند سیاسی و تغییر نهادها. تصمیم‌سازی و اداره‌ی امور را از نو تعریف می‌کند. و تمامی این‌ها در جهانی اتفاق می‌افتد که رو به آزادی و دموکراسی بیشتر است. طی سه سال اخیر تعداد کشورهای آزاد از ۴۳ کشور به ۹۰ کشور رسیده است که دو برابر شدن آن را نشان می‌دهد و کشورهایی که تا حدودی آزاد هستند از ۴۶ کشور به ۶۰ کشور افزایش یافته‌اند. تنها بیش از یک سوم بیشترین هنوز در ۴۳ کشور زندگی می‌کنند که رژیم‌های استبدادی دارند، اما نیمی از این جمعیت در چین هستند.

از سوی دیگر، گزارش هشدار می‌دهد که نیمی از جهان در برابر بی‌ثباتی اجتماعی و خشونت بر اثر افزایش بهای غذا و انرژی، کاهش سفره‌های آبی، تغییرات آب و هوایی، کاهش تامین آب و غذا برای افراد، بیابان‌زایی و افزایش مهاجرت بر اثر شرایط نامساعد سیاسی، محیطی و اقتدای آسیب‌پذیر است.

این موارد و دیگر تهدیدها مانند تروریسم فزاینده، فساد و جرایم سازمان یافته پیشرفت‌های سال‌های اخیر را تهدید می‌کنند و فرصت آینده‌ای بهتر را تخریب می‌کنند.

بهای غذا ظرف یک سال اخیر دو برابر شده است و در ۳۷ کشور جهان موجب افزایش شدید گرسنگی و فقر شده است. افزایش بهای غذا همچنان ادامه خواهد یافت، زیرا تولید غذا تا سال ۲۰۱۳ باید بالغ بر ۵۰ درصد افزایش یابد و در ۳۰ سال آینده دو برابر شود. با وجود تقریباً سه میلیارد نفر که در روز ۲ دلار یا کمتر از آن درآمد دارند، به نظر می‌رسد، برخورد اجتماعی جهان آن هم از نوع بلند مدت بدون سیاست‌های غذایی جدی، پیشرفت‌های علمی سودمند و تغییرات غذایی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

گرم شدن جهانی سریع‌تر از آن چیزی که انتظار می‌رفت جریان دارد. این روند می‌تواند منجر به آن شود که جنوب آفریقا بیش از ۳۰ درصد از محصول ذرت خود را تا سال ۲۰۳۰ از دست بدهد این امر می‌تواند شمار افرادی را که با کمبود آب روبرو هستند، تا سال ۲۰۲۵ به چهار برابر میزان کنونی برساند.

نرخ ذوب شدن یخ‌های جهان در دو سال اخیر دو برابر شده است و بنابر استناد به یکی از گزارش‌های ارتش امریکا گرم شدن جهان می‌تواند آبستن نزاع‌های داخلی، نسل‌کشی و رشد تروریسم باشد.

برق هسته‌ای راه حلی که به شکل فزاینده مورد علاقه‌ی دولت‌ها واقع شده است، می‌تواند موجب افزودن ۳۵۰ راکتور دیگر به ۴۳۸ راکتور کنونی در سراسر جهان شود. برای حرف انتشار گازهای گلخانه‌ای با استفاده از انرژی هسته‌ای و جایگزینی آن با سوخت‌های فسیلی، باید ۲۰۰۰۰ نیروگاه هسته‌ای ساخته شود که ساخت هر یک ۵ تا ۱۵ میلیارد دلار هزینه و ۱۵ سال زمان نیاز خواهد داشت و به احتمال فراوان، ۸ هزار نیروگاه دیگر باید تا سال ۲۰۵۰ افزوده شود.

این گزارش می‌گوید، برای سوخت تمامی این نیروگاه‌ها، اورانیوم کافی در جهان وجود ندارد و یک حادثه‌ی دیگر مشابه رویداد چرنوبیل می‌تواند گسترش این روند را متوقف سازد و گسترش سریع اتم در سراسر جهان فرصت و احتمال ساخت سلاح‌های هسته‌ای و تروریسم هسته‌ای را افزایش می‌دهد.

این گزارش برآورد می‌کند، ۷۵ درصد احتمال دارد که تروریست‌ها ظرف ده سال آینده به سلاح‌های هسته‌ای دست یابند و می‌افزاید: «پیوندهای موجود میان تروریست‌ها و جرایم سازمان یافته نگران کننده است، به ویژه با در نظر گرفتن این نکته که تاکنون بالغ بر ۱۵۰ مورد از استفاده‌ی غیرمجاز مواد هسته‌ای یا رادیواکتیو بین سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۷ به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش شده است.»

این گزارش می‌افزاید: جرایم سازمان یافته با نبود تدابیر مقابله‌آمیز جامع و یکپارچه‌ی جهانی رو به افزایش است. این برآورد گویای آن است که چنین تدابیری هم اینک در هر سال برای تدوین و اجرا به ۲ تریلیون دلار بودجه نیاز دارد.

با این وجود، زمینه‌هایی برای امیدواری وجود دارد. استفاده از انرژی تجدیدشونده در حال افزایش و رشد است و بزرگ‌ترین تولیدکننده‌ی اتومبیل چین در نظر دارد ظرف دو سال آینده، نیمی از خودروهای تولیدی خود را به صورت دوگانه سوز ارایه کند؛ اما نویسندگان گزارش می‌گویند که دولت‌ها از عهده‌ی این کار بر نمی‌آیند، زیرا: «بسیاری از فرآیندهای تصمیم‌سازی ناکارآمد، کند و مبتلا به اطلاعات نادرست هستند، به ویژه هنگامی که تقاضای تازه‌ای بر اثر افزایش پیچیدگی و جهانی شدن مطرح می‌شود.» آن‌ها

از رهبران جهان می‌خواهند برنامه‌ریزی بلندمدت بیشتری را انجام دهند و به روش‌های جهانی برای مهار بحران‌ها بیوندند. «تغییرات آب و هوایی را بدون یک راهبرد جهانی نمی‌توان مهار کرد. جرایم سازمان‌یافته بین‌المللی را نیز بدون راهبردی جهانی نمی‌توان متوقف ساخت. افرادی که بیماری‌های طراحی شده‌ای را سرایت می‌دهند و منجر به مرگ‌های دسته‌جمعی می‌شوند، بدون راهبردی جهانی قابل متوقف شدن نیستند. زمان ارتقای نظام‌های راهبردی جهانی فرا رسیده است.»

جرومه گلن، نویسنده‌ی اصلی این گزارش می‌افزاید: «به نظر می‌رسد، علاقمندی چشمگیری به ایجاد راهبردهای جهانی وجود دارد، اما نیازمند اندکی کمک است. در میان ما اینک انگیزه‌ی بیشتری برای همکاری در زمینه‌ی حل مسایل مشترک پدید آمده است.»

برخی از پیش‌بینی‌های ارایه شده در این گزارش از این قرار است:

توان پردازش رایانه

۲۵ سال طول خواهد کشید تا توانایی یک رایانه، معادل توان مغز انسان شود. پس از ۲۵ سال، تمامی انسان‌ها قادر خواهند بود به توان پردازشی بیش از ترکیب تمامی مغزهای افراد جهان دست یابند.

ذوب عظیم

۵ سال طول خواهد کشید تا منطقه‌ی آرکتیک در تابستان عاری از یخ شود. یخ دریاها در سال گذشته، ۲۲ درصد کمتر از میزان متوسط همیشگی قرار گرفت و پیش از این، انتظار می‌رفت این سطح از ذوب بین سال‌های ۲۰۳۰ تا ۲۰۵۰ روی دهد که منجر به گشایش گذرگاه قطبی شمال غرب خواهد شد.

سوخت فسیلی

تا چهار سال دیگر قرار است، ۸۵۰ نیروگاه ذغال سنگی در امریکا، چین و هند راه‌اندازی شود. هر نیروگاه در حدود ۲۰ سال زمان کارایی خواهد داشت که تا حد زیادی به گرم شدن جهانی کمک می‌کند.

انرژی خورشیدی

۲۵ درصد از برق اروپا تا سال ۲۰۵۰ می‌تواند از نیروگاه‌های خورشیدی تامین شود که در شمال آفریقا احداث خواهد شد. رهبران آفریقا و سازمان‌های امدادی در نظر دارند تا ۵ سال آینده بالغ بر ۱۰ میلیارد دلار در زمینه‌ی انرژی‌های تجدیدشونده سرمایه‌گذاری کنند.